

# ANTIQUARISK TIDSSKRIFT,

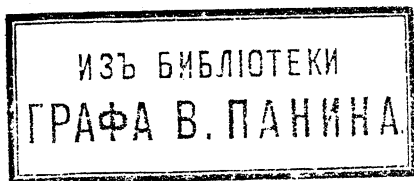
UDGIVET

AF

DET KONGELIGE

NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

1852—1854.



KJØBENHAVN.

THIELES BOGTRYKKERI.

1854.

# DET KONGELIGE NORDISKE OLDSKRIFT-SELSKAB.

---

## AARSBERETNING

1852.

---

Aarsmöde den 24<sup>de</sup> Marts 1853.

HIT KONÚNGLIGA NORRÖNA FORNFRÖÐA-FÉLAG er Selskabets oprindelige paa Olddansk eller Islandsk affattede Navn: DET KONGELIGE SELSKAB FOR NORDISK OLDKYNDIGHED, der ifølge dets Love „har til Formaal fornemmelig islandske Oldskrifers Udgivelse og Fortolkning, men ellers alt, hvad der kan tjene til at oplyse det gamle Nordens Sprog, Historie og Oldsager i Almindelighed, til at udbrede Deeltagelse for den nordiske Oldtidsvidenskab samt derved vække og nære Kjærlighed til Fædre og Fædreland.”

Arbejderne til dette Formaal ere i det forløbne Aar fortsatte.

Det almindelige Aarsmöde afholdtes under HANS MAJESTÆT KONGENS PRÆSIDIUM paa Christiansborg Slot den 21<sup>de</sup> Marts.

Secretairen, Etatsraad Rafn, meddelte en Beretning om Selskabets Arbejder og Status i Aaret 1852, i hvilket følgende af de senest optagne Medlemmer vare indtraadte i Classen af de

### STIFTENDE MEDLEMMER:

H. K. H. ALBERT, PRINDS AF STORBRITANNIEN OG IRLAND.  
COLLINGS (Rev. W. T.), East Grafton ved Marlborough.

EARLE (John), Professor i Oldengelsk ved Universitetet i Oxford.

FRIS (Grev Julius Juel-Wind) til Baroniet Guldborgland, Laaland.

MORE (John Shank), Professor i Skotsk Lov ved Univ. i Edinburgh.

PONTOPPIDAN (H.), Kongelig Dansk Generalconsul i Hamborg.  
 RÖNNENKAMP (C.), Etatsraad, til Næsbyholm og Bavelse, Sjælland.  
 TREVELYAN (Sir Walter C.), Baronet, Wallington i Northumberland.

Betræffende de i dette Aar forberedte og tildeels færdige Bind og Aargange af SELSKABETS ARCHÆOLOGISKE TIDSKRIFTER vil i den næste Beretning blive given nærmere Meddelelse.

Etatsraad Rafn forelagde ANDEN TOME af det af ham særskilt redigerede og fra Selskabet udgivne Værk:

### ANTIQUITÉS RUSSES (ET ORIENTALES)

D'APRÈS LES MONUMENTS HISTORIQUES DES ISLANDAIS ET DES ANCIENS SCANDINAVES.

Han foredrog en Udsigt over Værkets Indhold og fremhævede især de i slavoniske og græske Oldskrifter bevarede evidente Vidnesbyrd om den historiske Kjendsgjerning, at paa den selvsamme Tid i det 9de Aarhundrede, da de scandinaviske Nordboer opdagede Island i det fjerne Vesten, fremtraadte de igjen i Östen med en stor Betydning som det russiske Riges første Stiftere. Nærværende anden Tome indeholder Uddrag af Norges Konge-Sagaer fra Magnus den Gode til Magnus Erlingson tildeels efter Morkinskinna samt af Fagrskinná m. fl. Dernæst Uddrag af Sagaerne angaaende de øvrige Lande i Norden, af Fortællingerne om Hauk hábrók og Styrbjörn Sveakappe, af de tvende Sagaer vedkommende Danmark, Jómsvíkínga Saga og Knytlínga Saga, dernæst de tvende Sagaer om Ingvar vidfærle eller den Vidtbereiste og om Eymund Ringson, Konge i Palteskja, begge fuldstændige; fremdeles Uddrag af Orkneyínga Saga og af Færeyinga Saga, samt af de Sagaer, som nærmest angaa selve Island samt Islændernes Bedrifter i og udenfor deres Fødeland, navnlig af Are frodes Íslendingabók, af Landnámabók og Kristnisaga, af Sagaerne om Njal Thorgeirson, Egil Skallagrimson, Rafnkel Freysgode, Vigastyr, Ljosvetningerne, Kormak Ögmundson, Laxdælerne, Grettir Ásmundson, Tord hreda, Hærd Grimkelson, Finnboge den Stærke, Björn Hítðælakappe med tilføiede genealogiske Tabeller, oplysende

denne Björn Arngeirsons samt Bolle den Prudes Slægter, af hvilke den første var i Tjeneste hos den russiske Storfyrst Vladimir den Store fra Aarene 1009 til 1011, og den sidstnævnte i den byzantinske Keisers Tjeneste i Aarene 1023 til 1030; Uddrag af Fóstbrœðra Saga, Sturlunga Saga samt af Sagaerne om Aron Hjörleifson og om Biskop Arne Thorlakson. Endvidere Uddrag af de gamle Islænderes Annaler samt af deres geographiske Skrifter; deriblandt en Planisphær af en islandsk Pergamentsbog fra det 14de Aarhundrede, fremstillende Jørdens beboede og ubeboede Zoner, to Planisphærer af islandske Membraner fra det 13de Aarhundrede, forestillende de tre Verdensdele; et Verdenskort af en islandsk Membran fra det 12te Aarhundrede; geographiske Optegnelser, som skyldes Abbed Nicolas fra Thingeyrar paa Islands Nordland, blandt hvilke en Reiseroute fra Island til Jerusalem af 1151 til 1153; tvende Beskrivelser og en Grundtegning af Jerusalem; geographiske Optegnelser af en af Hauk Erlendsons Bøger samt af Skalholtsbogen og af Rímbegla og en Efterretning om Finnerne i Omegnen af Gandvik (det hvide Hav.) Af de, allerede tidligere i nærværende Tidsskrift omtalte, i dette Bind optagne Bidrag, hvis Bearbejdelse skyldes Professor P. A. Munch i Christiania, nævnes fortrinsviis Uddrag af de gamle norske og svenske Love Gulapíngslög, Farmannalög og Vestgötalog, de tvende Nordboer Ottars og Ulfsteins Reiseberetninger i Kong Alfreds angelsaxiske Bearbejdelse, som er forudskikket dennes Oversættelse af Orosius, samt Freds- og Grændsetraktater mellem Sverige og Norge paa den ene og Rusland paa den anden Side.

Fjorten tilföiede Plancher indeholde Facsimiler, tildeels af hele Sider af nogle af de vigtigste benyttede Codices, be-  
træffende hvilke forudskikkes orthographiske og palæographiske Bemærkninger, nemlig af: 1-2, Eymundar Saga i Flatebogen Nr. 1005 i det Store Kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn; 3, af Egil Skallagrimsons Saga efter en islandsk Membrancodex, som bevares i det Hertugelige Bibliothek i

Wolfenbüttel; 4, et Verdenskort efter Nr. 1812 in 4to i det Store Kongelige Bibliothek i Kjøbenhavn. 5, en Grundtegnning af Jerusalem af Nr. 736 in 4to af den Arna-Magnæanske Samling; 6, af det geographiske Afsnit i Stjórn, et fortrinligt islandsk Oldskrift, der navnlig indeholder en Bibelhistorie fra Verdens Skabelse til det babyloniske Fangenskab efter Membrancodexen Nr. 226 fol. i samme Samling; 7, af Ottars og Ulfsteins Reiseberetninger efter den oldengelske eller angelsaxiske Codex, mærket Tiberius B I, som bevares i det Cottonske Bibliothek i Britisk Museum, hvis Bibliothekar, Sir Henry Ellis, var efter Anmodning saa beredvillig at meddele dette Facsimile til Afbenyttelse i Værket; endvidere 8-14, Facsimiler af 27 Sider af Kong Valdemars Jordebog, der opregne den danske Krones Besiddelser i Estland og tilgrændsende Provindser efter den mærkelige Membrancodex, som nu bevares i det Kongelige Bibliothek i Stockholm, over hvilken G. E. Klemming har meddeelt en Beskrivelse i nærværende Tidsskrift 1849-1851 S. 266-270; ligeledes af en Bestemmelse af Grændsen mellem Norge og Rusland efter en norsk Codex fra Midten af det 14de Aarhundrede Nr. 114a in 4to af den Arna-Magnæanske Samling.

Etatsraad Rafn gav dernæst en Meddelelse om ABBED NICOLAS'S ITINERARIUM FRA ISLAND TIL JERUSALEM fra Midten af det 12te Aarhundrede og gjorde opmærksom paa tvende deri forekommende Stedsnavne, hvorom han havde modtaget værdifulde Oplysninger ved Brevvexling med en arabisk Lærd i Palæstina, Assaad Kayat, af hvilket det ene tjener til at oplyse et hidtil af de forskjellige Udgivere misforstaaet Sted i det af Rabineren Benjamin af Tudela paa Hebraisk forfattede Itinerarium fra samme Aarhundrede.

HANS MAJESTÆT KONGEN foredrog Bemærkninger om OPFORELSEN I OLDTIDEN af de betydelige STEENDYSSER OG JETTESTUER med store Overligger og yttrede sig derom saaledes: „Man har tidligere yttret den Formodning at de svære Dækstene kunde ved Løftestænger være væltede op ad